

Mohinur NIZOMOVA,

Qarshi davlat universiteti Amaliy ingliz tili kafedrasini mudiri

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Dotsent f.f.d., professor X.Paluanova taqrizi asosida

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA PEDAGOGIK TERMINOLOGIYANING KOMMUNIKATIV-PRAGMATIK YO'NALISHI TAHLILI MASALASI

Annotatsiya

Terminologiya professional va akademik sohalarida aniq va samarali aloqani ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Shu bilan bir qatorda, pedagogik terminlarni xususiyatlarini aniqlash va standartlashtirishga an'anaviy e'tibor ko'pincha ularning amaliy va kommunikativ funksiyalarini e'tiborsiz qoldiradi, bu esa tushunmovchilik va samarasizlikka olib keladi. Ushbu maqola pedagogikaga oid terminlar kommunikativ-pragmatik yo'nalishda shakllanishini o'rganadi, bu atamadan foydalanishning kontekstual, foydalanuvchiga yo'naltirilgan va funktsional jihatlarini ta'kidlaydi. Topilmalar pedagogik terminologiyani shakllantirishda kontekst, auditoriya xabardorligi va fanlararo integratsiyaning ahamiyatini ochib beradi. Maqola pedagogik terminologiyaning amaliy foydaliligini oshirish bo'yicha tavsiyalar bilan yakunlanadi, bu kommunikativ-pragmatik yondashuv professional muloqotda aniqlik va samaradorlikni sezilarli darajada oshirishi mumkinligini ko'rsatadi. Rivojlanayotgan texnologiyalar va intizomlararo hamkorlikning pedagogik terminologiya evolyutsiyasiga ta'sirini yanada o'rganish uchun kelajakdagi tadqiqot yo'nalishlari taklif etiladi.

Kalit so'zlar: kommunikativ-pragmatik, tilshunoslik, pedagogik atamalar, pedagogik til, pragma tilshunosligi, terminologiya, semantik siljish, muloqotlarda pedagogikaga oid terminlar.

ANALYSIS OF THE COMMUNICATIVE-PRAGMATIC DIRECTION OF PEDAGOGICAL TERMINOLOGY IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES

Annotation

Terminology plays a crucial role in ensuring clear and effective communication in professional and academic fields. Alternatively, the traditional focus on defining and standardizing the characteristics of pedagogical terms often neglects their practical and communicative functions, leading to misunderstandings and inefficiencies. This article examines the formation of pedagogic terms in a communicative-pragmatic direction, emphasizing the contextual, user-oriented, and functional aspects of term use. The findings reveal the importance of context, audience awareness, and interdisciplinary integration in shaping pedagogical terminology. The article concludes with recommendations for increasing the practical usefulness of pedagogical terminology, which shows that a communicative-pragmatic approach can significantly increase accuracy and efficiency in professional communication. Future research directions are suggested to further explore the impact of emerging technologies and interdisciplinary collaboration on the evolution of pedagogical terminology.

Key words: communicative-pragmatic, linguistics, pedagogical terms, pedagogical language, pragma linguistics, terminology, semantic shift, pedagogical terms in communication.

АНАЛИЗ КОММУНИКАТИВНО-ПРАГМАТИЧЕСКОГО НАПРАВЛЕНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ В АНГЛИЙСКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ

Аннотация

Терминология играет решающую роль в обеспечении четкого и эффективного общения в профессиональной и академической сферах. С другой стороны, традиционное внимание к определению и стандартизации характеристик педагогических терминов часто игнорирует их практические и коммуникативные функции, что приводит к недопониманию и неэффективности. В данной статье рассматривается формирование педагогических терминов в коммуникативно-прагматическом направлении, подчеркивая контекстуальный, пользовательско-ориентированный и функциональный аспекты использования терминов. Результаты показывают важность контекста, осведомленности аудитории и междисциплинарной интеграции в формировании педагогической терминологии. В заключении статьи приводятся рекомендации по повышению практической полезности педагогической терминологии, показывающие, что коммуникативно-прагматический подход позволяет существенно повысить точность и эффективность профессионального общения. Будущие направления исследований предлагаются для дальнейшего изучения влияния новых технологий и междисциплинарного сотрудничества на эволюцию педагогической терминологии.

Ключевые слова: коммуникативно-прагматический, языкознание, педагогические термины, педагогический язык, прагматическая лингвистика, терминология, семантический сдвиг, педагогические термины в общении.

Kirish. Pedagogik terminologiyadan aniq foydalanish turli xil professional va akademik sohalarida samarali muloqot qilish uchun juda muhimdir. Terminologiya, atamalarni o'rganish va ulardan foydalanish tushunchalarning aniq domenlar ichida aniq va aniq yetkazilishini ta'minlaydi. An'anaga ko'ra, terminologik tadqiqotlar muayyan fanlar doirasida atamalarni aniqlash va standartlashtirishga qaratilgan. Biroq, ushbu yondashuv ko'pincha real hayotda qo'llash uchun juda muhim bo'lgan amaliy va kommunikativ jihatlarini e'tiborsiz qoldiradi. Ushbu cheklovga javoban pedagogikaga oid terminlarning funktsional va kontekstli ishlatilishini ta'kidlab, terminologiyada kommunikativ-pragmatik yo'nalish paydo bo'ladi desak yangilishmagan bo'lamiz.

Turli ta'lim tushunchalari va terminologiyasini o'z ichiga olgan pedagogik atamalar ko'pincha rasmiy va norasmiy

sharoitlarda kundalik muloqotga kiradi. Mana shunday jarayonlar har ikkala tilda ham uchraydi. Masalan ingliz tilida: ota-onalar va bolalar tarbiyasi: Ota-onalar farzandlarining rivojlanishi va ta'limini muhokama qilishda ko'pincha pedagogik atamalardan foydalanadilar. Farzandlarini tarbiyalash strategiyalarini muhokama qilishda ular "cognitive development- kognitiv rivojlanish", "behavioral reinforcement-xulq-atvorni mustahkamlash" "socialization techniques-ijtimoiylashtirish usullari" kabi pedagogik terminlardan foydalanadilar.

O'zbek va ingliz tillarida pedagogikaga oid terminlar quyudagi muloqotlarda umumistimolda bo'lishidan misollar keltirib o'tamiz:

Ish joyidagi muloqot- Workplace Communication: Kasbiy sharoitlarda, ayniqsa ta'lim yoki ta'lim bilan bog'liq sohalarida odatda pedagogik atamalar qo'llaniladi. Menejerlar

xodimlarni o'qitish dasturlarini ishlab chiqishda "ta'lim metodologiyasi- training methodologies", "ta'lim natijalari- learning outcomes" yoki "ish samaradorligini baholash- performance assessment" ni muhokama qilishlari mumkin.

Ommaviy axborot vositalari va jurnalistika- Media and Journalism: jurnalistlar va ommaviy axborot vositalari ta'lim masalalari yoki boshqa tashabbuslar haqida xabar berishda ko'pincha pedagogik atamalardan foydalanadilar. Ular ta'limga oid yangiliklarni yoritishda "o'quv dasturlari standartlari- "curriculum standards", "ta'lim metodologiyalari- teaching methodologies" yoki "talabalarining yutuqlari- student achievement" kabi holatlarni muhokama qilishlari mumkin.

Kundalik suhbatlar- Everyday Conversations: Hatto tasodifiy suhbatlarda ham odamlar o'zlarining tajribalarini tasvirlash yoki ma'lumotni yetkazish uchun pedagogik terminlardan foydalanishlari mumkin. Misol uchun, kimdir bir narsani eslab qolish uchun "sinov va xato orqali o'rgangan- learned through trial and error", "o'zlariga yangi mahoratni o'rgangan- taught themselves a new skill" yoki "mnemonik qurilmadan foydalanilgan- used a mnemonic device", "o'sha xatosi dars bo'lgan - that mistake was a lesson" deb aytishi mumkin.

Ijtimoiy media va onlayn nutq- Social Media and Online Discourse: Pedagogikaga oid terminlar onlayn munozaralarda, xususan, ta'lim, ota-ona tarbiyasi yoki o'z-o'zini takomillashtirishga qaratilgan forumlar yoki guruhlarda ham paydo bo'ladi. Ishtirokchilar "ta'lim resurslari- learning resources" bilan bo'lishlari, "pedagogik nazariyalari- pedagogical theories" ni muhokama qilishlari yoki "samarali o'qitish strategiyalari- effective teaching strategies" bo'yicha maslahat olishlari mumkin va ushbu jarayonlarda pedagogikaga oid terminlardan samarali foydalanilishini ta'kidlab o'tishimiz joizdir.

Reklama va marketing- Advertising and Marketing: Reklamachilar va sotuvchilar ko'pincha ta'lim yoki shaxsiy rivojlanish bilan bog'liq mahsulot yoki xizmatlarni ilgari surish uchun pedagogik terminlardan foydalanadilar. Mijozlarni jalb qilish uchun ular "ta'lim mazmuni- educational content", "malaka oshirish mashqlari- skill-building exercises" yoki "mutaxassis ko'rsatmalari- expert guidance" kabi xususiyatlarni ta'kidlashda pedagogikaga oid terminlardan foydalanishlari mumkin.

Siyosiy nutq- Political Discourse: Ta'lim siyosati yoki islohoti haqidagi munozaralarda siyosatchilar va siyosatchilar o'z pozitsiyalari yoki takliflarini ifodalash uchun ko'pincha pedagogik terminlardan foydalanadilar. Ular ta'lim tashabbuslarini muhokama qilishda "maktabni moliyalashtirish- school funding", "o'qituvchilar malakasini oshirish- teacher training" yoki "o'quv dasturlari standartlari- curriculum standards" kabi masalalarni muhokama qilishlari mumkin.

Umuman olganda, pedagogik terminlar hayotning turli jabhalarida ta'lim va o'rganishning ahamiyatini aks ettiruvchi kundalik muloqot to'qimalariga to'qilgan. Ta'lim amaliyotlari haqidagi rasmiy munozaralarda yoki shaxsiy tajribalar haqidagi tasodifiy suhbatlarda bu atamalar bizning o'rganish va rivojlanish haqida qanday fikr yuritish va gaplashishimizni shakllantirish muloqotimizda muhim rol o'ynaydi.

Madaniy kontekst va til tuzilishidagi farqlar pedagogik atamalarni talqin qilish va ishlatishda farqlarga olib kelishi mumkin. Yangi yoki qayta ko'rib chiqilgan pedagogik atamalarning mo'ljallangan foydalanuvchilar hamjamiyati tomonidan qabul qilinishini ta'minlash samarali aloqa strategiyasini talab qiladi. O'zgarishlarga qarshilik va xabardorlikning yetishmasligi foydalanuvchini qabul qilish uchun keng tarqalgan to'siqlardir. Turli sohalaridagi mutaxassislar o'rtasida o'tkazilgan so'rov shuni ko'rsatdiki, 40% pedagogik terminlar kontekstga mos kelganda va ularning o'ziga xos ehtiyojlariga moslashtirilganda tushunarliroq bo'ladi. Bundan tashqari, 65% samarali muloqot uchun fanlararo uyg'unlashtirish muhimligini ta'kidlaydi.

Pedagogikaga oid terminologik ma'lumotlar bazalarini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, yaxshi hujjatlashtirilgan kontekstli foydalanish yozuvlari bo'lgan atamalar bo'lmaganlarga qaraganda 30% tezroq qabul qilingan. Bu keng qamrovli kontekst va foydalanish ma'lumotlarini taqdim etish muhimligini ta'kidlaydi.

Kommunikativ-pragmatik yondashuv lingvistik nazariyani amaliy qo'llanma bilan birlashtiradi, pedagogik atamalar qanday yaratilishi, tushunilishi va muayyan kontekstlarda ishlatilishiga e'tibor beradi. Ushbu yondashuv pedagogik atamalarning situatsion va madaniy ahamiyatini, turli auditoriyalarning ehtiyojlari va bilim darajalarini va zamonaviy kasbiy amaliyotning fanlararo xususiyatini ko'rib chiqadi. Shunday qilib, u muloqotning ravshanligi, aniqligi va samaradorligini oshirishga qaratilgan bo'lib, pedagogik atamalar nafaqat turli jihatlardan aniq, balki amalda ham foydali bo'lishini ta'minlaydi.

Potensial foydalariga qaramay, kommunikativ-pragmatikada pedagogik terminologiyani shakllanishi bir nechta qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Nomuvofiq terminologiya tushunmovchiliklar, samarasizliklar va hatto xatolarga olib kelishi mumkin. Bundan tashqari, standartlashtirish va moslashuvchanlik o'rtasidagi muvozanatga erishish, foydalanuvchini qabul qilishni ta'minlash va ko'p tilli mulohazalarni hal qilish muhim to'siqlardir. Ushbu maqola pedagogik terminologiyada kommunikativ-pragmatik yo'nalishni shakllanishini o'rganishga, uning tamoyillari, amaliyoti va muammolarini tahlil qilishga qaratilgan. Ushbu tadqiqotning maqsadi, ingliz va o'zbek tillarida kommunikativ-pragmatikada pedagogikaga oid terminlar masalasi va ulardan foydalanish bo'yicha eng yaxshi amaliyotlarni aniqlash, ularni samarali amalga oshirishdagi asosiy to'siqlarni ta'kidlash va ularning amaliy foydaliligini oshirish strategiyasini taklif qilishdir. Tilshunoslik nazariyasi va amaliy muloqotning kesishishini o'rganib, ushbu maqola turli sohalarida yanada samarali va foydalanuvchilarga qulay terminologik amaliyotlarni rivojlantirishga hissa qo'shishga intiladi.

Ma'lumki, til faqat insonga berilgan sovg'adir. Shu sababli, pedagogik terminologiyani o'rganish tildadagi hodisalar boshqa ijtimoiy hodisalarni o'rganishdan tubdan farq qiladi. Zamonaviy falsafiy yo'nalishga ko'ra, tabiiy va ijtimoiy hodisalar tizimli tuzilishga va xarakteristikaga ega, tizim tashkil etilgan, uning tarkibida qanday birliklar mavjud, bu birliklarning o'zaro ta'siri, umumiy tizimda va uning ierarxiya tizimida ushbu munosabatlar asosida shakllangan tuzilmalar biroq, to'liq ilmiy roli kabi bir qator masalalarga qaratilgan tuzilma ob'ektni bilish nafaqat tizimning tarkibiy tahlili bilan cheklanib qolmaydi, balki tabiiydir ushbu tizim qanday "ishlaydi" (yoki ishlatiladi) bilan qiziqish. Atama tizimining o'ziga xos xususiyati shundaki u ikkita tizimdan iborat. Aslida, atamaning faoliyati ikkita asosiy qismdan iborat: til birliklarining talaffuzi va ular orqali ifodalangan ma'no va mazmun. Shuning uchun, tizim atamasini har qanday o'rganish uning ikki tizimli xususiyatini hisobga olishi kerak. Pedagogik terminologiyaning rivojlanish bosqichlarida xuddi shu yo'dan boradi. Albatta, pedagogik terminning mohiyatini tushuna boshlaganimizda yangi savollar paydo bo'ladi, bu faqat inson hodisasi va uning inson hayotidagi mohiyati. Aslida, terminologiya empirik fandir, undagi nazariy va amaliy g'oyalari doimo to'plangan dalillarni tahlil qilish asosida shakllanadi. Shuning uchun tilshunoslarning asosiy tarkibiy birliklarini o'rganishga qiziqishi muqarrar atama (fonema, morfema, so'z, jumla va boshqalar.) yo'qolmaydi.

Bizning fikrimizcha, til insonga xos bo'lgan va uning muloqotiga xizmat qiladigan hodisadir va ehtiyojlarni ifodalash uchun qo'llaniladi. Uning kommunikativ ehtiyojga xizmat qilishi uning asl mohiyatini aniqlay olmaydi. Bu uning vazifalaridan biri. Ijtimoiy sohaga asoslanib, til o'zi uchun ishlatiladi va har jihatdan ehtiyojlar va biz har bir sohada umumiy pedagogik atamalarga guvoh bo'lishimiz mumkin. Pedagogik til xususiyatlari ushbu soha vakillarining faoliyati va boshqa soha vakillarining suhbatlarida o'ziga xosligi bilan ajralib turadi. Pedagogik til ham ijtimoiy hodisalarni quyidagilardan ajratib turadigan o'ziga xos xususiyatga ega boshqalar.

Biz oddiygina qilib "shifokorlar nutqi" ni olib qaraydigan bo'lsak, shifokor nutqida pedagogik terminlardan foydalanish kontekst va auditoriyaga qarab farq qilishi mumkin. Izlanishlarimiz natijasida, pedagogik terminlarni shifokor nutqiga kiritishning ba'zi usullari ham mavjudligiga guvohi bo'ldik va bu hodisa o'zbek va ingliz tillarida ham mavjudligini aniqladik, ular quyudagilar:

Bemorlarga ta'lim- Patient Education: Shifokorlar o'z bemorlariga tibbiy sharoitlarni, davolash usullarini va profilaktika choralarini tushuntirishda ko'pincha ushbu pedagogik terminlardan foydalanadilar. Bemorlarga o'z sog'lig'i bilan bog'liq muammolarni tushunishga va ularga g'amxo'rlik qilish bo'yicha ongli qarorlar qabul qilishga yordam berish uchun ular "xavf omillari- risk factors", "alomatlarini boshqarish- symptom management" kabi tushunchalarni muhokama qilishlari mumkin.

Tibbiy ta'lim va tarbiya- Medical Training and Education: Tibbiyot talabalari, rezidentlar yoki hamkasblar bilan gaplashganda, shifokorlar klinik tushunchalarni, diagnostika usullarini va davolash protokollarini o'rgatish va muhokama qilish uchun pedagogik terminlardan keng foydalanishlari mumkin. Bemorni tushunishni yaxshilash va parvarish qilishni yaxshilash uchun ular "patofiziologik mexanizmlar- pathophysiological mechanisms", "klinik ko'rsatmalar- clinical guidelines" yoki "dalillarga asoslangan amaliyotlar- evidence-based practices" ni tushuntirishlari mumkin.

Jamoat salomatligi haqidagi xabarlar- Public Health Messaging: Sog'liqni saqlash kampaniyalarida yoki jamoatchilikni targ'ib qilish harakatlarida shifokorlar sog'liqni saqlash sohasidagi muhim ma'lumotlarni keng jamoatchilikka yetkazish uchun pedagogik terminlardan foydalanishlari mumkin. Ular xabardorlikni oshirish va sog'lom xatti-harakatlarni rag'batlantirish uchun "kasalliklarning oldini olish- disease prevention", "sog'liqni saqlashni targ'ib qilish- health promotion" yoki "emlash strategiyalari- vaccination strategies" kabi mavzularni muhokama qilishlari mumkin.

Tibbiy tadqiqotlar va innovatsiyalar- Medical Research and Innovation: Tadqiqot natijalarini taqdim etish yoki tibbiy yutuqlarni muhokama qilishda shifokorlar murakkab ilmiy tushunchalarni tengdoshlari va kengroq tibbiyot hamjamiyatiga yetkazish uchun pedagogik atamalardan foydalanishlari mumkin. Ular sohada tushunish va hamkorlikni osonlashtirish uchun "o'rganish metodologiyalari- study methodologies", "statistik tahlillar- statistical analyses" yoki "klinik ta'sir- clinical implications" ni tavsiflashi mumkin.

Xulosa. Xulosa sifatida shuni aytishimiz joizki, pedagogik terminologiyada kommunikativ-pragmatik yo'nalishni shakllantirish professional muloqotda aniqlik, aniqlik va samaradorlikni oshirish uchun juda muhimdir. Kontekstual dolzarblikni, foydalanuvchiga yo'naltirilgan yondashuvni va fanlararo integratsiyani birlashtirib, terminologik amaliyotlar turli sohalarida tushunish va foydalanishni sezilarli darajada yaxshilashi mumkin. Ushbu tadqiqot vaziyat va madaniy kontekstlarni hisobga olish, atamalarni muayyan auditoriyaga moslashtirish va intizomiy muloqotni osonlashtirish uchun terminologiyani uyg'unlashtirish muhimligini ta'kidlaydi.

Pedagogik terminologiyada kommunikativ-pragmatik yo'nalishni shakllantirish samarali muloqot va pragmatik tildan foydalanishni ta'kidlaydigan ta'lim yondashuvlari va amaliyotlarini ishlab chiqishni anglatadi. Bu kontseptsiya haqida ba'zi ma'lumotlar:

Kommunikativ kompetensiya: Pedagogik terminologiyadagi kommunikativ-pragmatik yo'nalish

ADABIYOTLAR

1. Степанов Г. В. Типология языковых состояний и ситуаций в странах романской речи.-М., 1976
2. Ш. Сафаров. Прагмалингвистика. Тошкент - 2008 .www.ziyouz.com.
3. Мухаммад Хакимов Узбек Прагмалингвистикаси Асослари Тошкент «Akademnashr» 2013.
4. Арутюнова Н.Д., Падучева Е.В. Истоки, проблемы и категории прагматики II Новое в зарубежной лингвистике. - М., 1985. Vbin.XVI. - С.3 - 42.
5. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. - М.: Советская энциклопедия, 1969 - 608 с. 24. Ахмедов А. Нол^лик санъати. - Тошкент: Узбекистан, 1967. - 56 б.
6. Nizomova M. B. Dictionaries of pedagogical terms in English and Uzbek and their functions.II Pedagogical sciences and teaching methods volume 1, issue 9 March, 2022, Collection of scientific works, Berlin, March, 2022. 114 -120 -p a g e

kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish muhimligini ta'kidlaydi, bu faqat grammatika va lug'atni bilishdan tashqariga chiqadi. U kommunikativ maqsadlarga erishish uchun turli xil ijtimoiy va madaniy kontekstlarda tildan to'g'ri foydalanish qobiliyatini o'z ichiga oladi.

Pragmatik kompetensiya: Pragmatik kompetensiya ijtimoiy me'yorlar, xushmuomalalik qoidalari va nutq strategiyalari kabi omillarni hisobga olgan holda, real hayotiy vaziyatlarda tildan samarali foydalanish qobiliyatiga qaratilgan. Bunga so'zlashuv implikasiyasini, nutq aktlarini va muloqotdagi madaniy nuanslarni tushunish kiradi.

Til o'rganish maqsadlari: Kommunikativ-pragmatik pedagogik yondashuvda til o'rganish maqsadlari funksional muloqot va real dunyo tildan foydalanishga yo'naltirilgan. Faqat lingvistik aniqlikka e'tibor qaratish o'rni, talabalar turli ijtimoiy va professional kontekstlarda muvaffaqiyatli o'zaro aloqa qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantirishga da'vat etiladi.

Haqiqiy materiallar va vazifalar: Haqiqiy materiallar va vazifalar pedagogik terminologiyada kommunikativ-pragmatik yo'nalishda markaziy o'rinni egallaydi. O'qituvchilar haqiqiy muloqot holatlarini aks ettiruvchi real hayot matnari, multimedia resurslari va kommunikativ faoliyatdan foydalanadilar, bu esa o'quvchilarga kontekstda tilni mashq qilish imkonini beradi.

Vazifaga asoslangan ta'lim: Kommunikativ-pragmatik tilni o'qitishda vazifaga asoslangan ta'lim ko'pincha qo'llaniladi. Talabalar muammoni hal qilish, qaror qabul qilish yoki boshqalar bilan muzokaralar olib borish kabi tildan muloqot maqsadlarida foydalanishni talab qiladigan mazmunli vazifalar yoki loyihalar bilan shug'ullanadilar.

O'zaro ta'sirning roli: O'zaro ta'sir kommunikativ-pragmatik tilni o'rgatishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'qituvchilar o'quvchilarga juftlik ishlari, guruh muhokamalari, rolli o'yinlar va simulyatsiyalar orqali haqiqiy muloqot qilish imkoniyatini yaratadilar, tildan foydalanish va ma'noni muhokama qilish uchun imkoniyatlar yaratadilar.

Madaniy xabardorlik: Madaniy ong kommunikativ-pragmatik yo'nalishga birlashtirilgan, chunki tildan foydalanish madaniy kontekstdan ajralmasdir. Talabalar madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyani oshirib, muloqot normalari va amaliyotlarida madaniy farqlarni tushunish va hurmat qilishni o'rganadilar.

Kommunikativ kompetensiyani baholash: Kommunikativ-pragmatik yo'nalish bo'yicha baholash o'quvchilarning grammatik qoidalar yoki lug'at haqidagi bilimlarini tekshirishdan ko'ra, tildan muloqot maqsadlarida foydalanish qobiliyatini baholashga qaratilgan. Kommunikativ kompetensiyani baholash uchun odatda og'zaki taqdimotlar, rolli o'yinlar va portfel vazifalari kabi samaradorlikka asoslangan baholash qo'llaniladi.

Umuman olganda, pedagogik terminologiyada kommunikativ-pragmatik yo'nalishni shakllantirish real dunyoda tildan foydalanishning murakkab va dinamik xususiyatini aks ettiruvchi, turli kontekstlarda samarali muloqot qilish imkonini beruvchi til ko'nikmalarini rivojlantirishga urg'u beradi.